

TÄHELEPANEKUD PALIVERE RÖÖVLINNURUUDUS

Ivar O j a s t e

Allikmaa k., Palivere side, EE3150 Läänemaa

Palivere röövlinnuruut (100 km²) asub Läänemaal Taebla ja Oru valla territooriumil, põhiliselt UTM ruudu FL4a2 piirides. Loodusmaastik hõlmab vaatlusalal pindalast 52% ning kultuurmaastik 48%. Ruudu põhja- ja idapoolne külg jäävad suure loodusmassiivi äärealale.

Röövlinnu-uuringutel on seni piiratud vaid liigilise koosseisu selgitamisega ja arvukuse hindamisega. Looduslike pesade otsimise ning tehispesade valmistamisega pole esialgu sihikindlalt tegeldud.

Fenoloogilisi tähelepanekuid kulliliste saabumise kohta on tehtud peamiselt viimase 10 aasta jooksul (tabel 1). Varasemast perioodist on teada saabumisaegadeid tuuletallajal (6.4.1960, 4.4.1961, 5.4.1962, 14.4.1963, 22.4.1964, 15.4.1965, 31.3.1967, 17.4.1969, 13.4.1975), hiireviul (19.3.1978, 2.3.1986) ja välja-loorkullil (30.3.1985, 2.4.1986). Andmed tuuletallaja kohta pärinevad Helmi Põldma'lt.

Tabel 1. Kulliliste saabumine (S) ja lahkumine (L) Paliveres (n = 33 daatumit).

Table 1. Arrival (S) and departure (L) time of raptors at Palivere (n = 33 dates).

Aasta Year	CIR AER		CIR CYA		CIR PYG		BUT BUT		AQU POM	FALTIN	
	L	S	L	S	L	S	L	S	S	L	
1987								29.3			
1988			17.10	1.5			30.3	16.10			
1989		3.4					28.2		3.4		
1991								20.10			3.10
1992	8.9		14.10		2.10		14.10				10.10
1993	9.9		19.10		16.8	18.3	12.10				17.9
1994		4.4	9.10		2.10	26.2	2.10			14.4	1.10
1995		12.4					17.3				
1996				3.5			24.3				14.4

Liigid ja arvukus. Vaatlusalal on kohatud 14 liiki haukalisi (neist pesitsejaid 9 liiki), pistrikulisi 4 (3) ja kakulisi 5 (5) liiki. Asustatud territooriumide arv on kõikunud 32-41 (tabel 2). Tabelis toodud händkaku arvukuse suurt muutust ei tuleks käsitleda arvukuse tegeliku tõusuna, kuna varasematel aastatel ei jõutud kontrollida uurimisala kogu ulatuses. Händkaku arvukus on tõenäoliselt püsinud 10 paari ligidal kõigil vaatlusaastatel. Arvukuse hinnangud teiste liikide osas peaksid olema tõepärasemad.

Lisaks tabelis 2 toodud haudelindudele on tehtud rida juhuvaatlusi teiste röövlinnuliikide esinemise kohta.

Tabel 2. Röövlindude poolt asustatud territooriumide arv Paliveres 1992.-1996. a.

Table 2. Number of nesting territories occupied by raptors and owls at Palivere, 1992-1996.

Liik <i>Species</i>		Asustatud territooriume <i>Occupied territories</i>				
		Aasta / <i>Year</i>				
		1992	1993	1994	1995	1996
Herilaseviu	PERAPI	1	2	2	2	2
Roo-loorkull	CIRAER	1	1	1	1	1
Välja-loorkull	CIRCYA	3	1	1	-	-
Soo-loorkull	CIRPYG	3	3	2	1	1
Kanakull	ACCGEN	1	2	2	1	1
Raudkull	ACCNIS	4	2	4	3	5
Hiireviu	BUTBUT	9	13	14	13	12
Väike-konnakotkas	AQUPOM	-	1	1	1	1
Kaljukotkas	AQUCHR	1	1	1	1	-
Tuuletallaja	FALTIN	2	-	-	-	1
Väikepistrik	FALCOL	-	1	-	-	-
Lõopistrik	FALSUB	1	2	2	2	3
Värbkakk	GLAPAS	-	1	1	-	-
Kodukakk	STRALU	2	3	2	3	2
Händkakk	STRURA	3	3	3	2	9
Kõrvukräts	ASiotu	3	2	2	2	3
Sooräts	ASIFLA	-	1	1	-	-
KOKKU / TOTAL:		34	39	39	32	41

Must-harksaba: 1 is. vaadeldi peatumas 2. juulil 1994.

Merikotkas: 29. juunil 1987 1 vanalind tiirlemas ruudu lõunaosas.

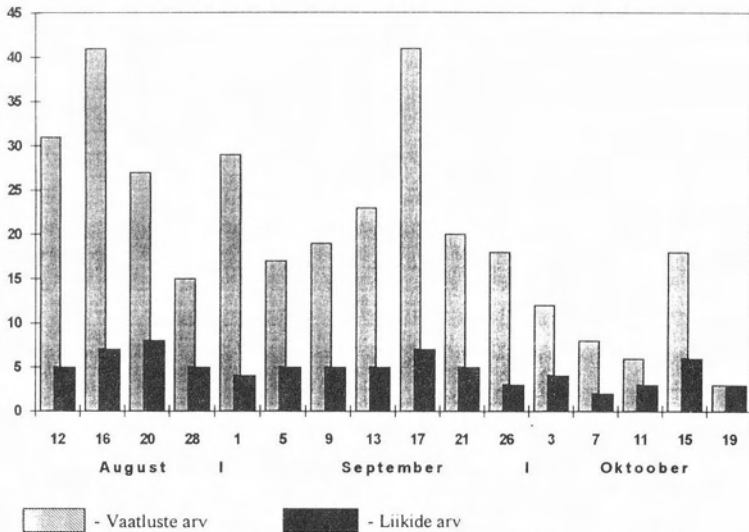
Stepi-loorkull: ühte isaslindu vaadeldi ruudu piirides tegutsemas 11., 14. ja 24. augustil 1994. a.

Karvasjalg-viu: 1992. a. sügisel kohati esmakordselt (3 lindu), 1993. a. nähti 17. septembril 4 isendit. Talvitumist 1992.-1996. a. täheldatud ei ole.

Kalakotkas: 20. augustil 1993. a. kohatud 2 isendit ja 17. augustil 1996. a. ühte isendit ülelennul lõuna suunas.

Rabapistrik: 15. oktoobril 1993. a. nähtud ühte isendit sügisrändel.

Kulliliste sügise esinemise kohta tehti märkmeid 1993. aastal paralleelselt sookure loendustega. Vaatlused toimusid u. 25 km pikkusel lõigul, mis läbiti jalgrattaga keskmiselt iga kolme päeva järel. Vaadeldi 10 liiki haukalisi ja 3 liiki pistrikulisi, kokku 329 korral (joonis 1). Vaatluste "pingerida" kujunes järgmiseks: hiireviu - 214, raudkull - 35, välja-loorkull - 26, roo-loorkull - 18, karvasjalg-viu - 9, kanakull - 6, soo-loorkull - 5, tuuletallaja - 5, lõopistrik - 4, herilaseviu - 3, kalakotkas - 2, kaljukotkas - 1 ja rabapistrik - 1 vaatlus.

Joonis 1. Röövlindude esinemissagedus Palivere uurimisalal 1993. a. sügisel.
Figure 1. Number of raptors by autumn counts at Palivere in 1993.